

Cuprins

Cuprins

Cuvânt înainte	5
Politica poate fi plăcută	7
Drepturi civile și reprezentare	15
Votarea	26
Drepturile omului și ale copilului	41
Imigrație și legislație	66
Lupta legitimă împotriva terorismului	78
Lupta împotriva crimei organizate	107
Politici și discriminare	115
Imigrație și acțiune socială	123
Ecologie și acțiune de mediu	138
Accesul la justiție	153
Identități, valori și tradiții ale noilor state UE	160
De la acțiune socială la acțiune politică	171
Metode și instrumente de predare	179
Note	199

CUVÂNT ÎNAINTE

Istoric vorbind, umanitatea a funcționat pe baza următoarei dileme: să își ia destinul în propriile mâini, colectiv sau să îl lase pe mâna celor care și-au făcut o profesie din a conduce societăți? În ultimele decenii, Europa s-a îndreptat rapid către o separare a persoanelor individuale de politica convențională: forumurile politice tradiționale au eșuat în motivarea și implicarea majorității oamenilor în dezbateri. În plus, ascendentul economiei asupra fiecărui aspect al societății a condus, în mod paradoxal, la mutarea accentului de la interdependența dimensiunilor individuale, sociale și politice ale societății. Arena politică, terenul „de acasă” al societății occidentale, a ajuns să fie văzută mai degrabă ca un rău necesar, decât ca un loc fundamental pentru dezvoltarea individuală și socială.

Proiectul EuroPol (Politica revizuită) pare o încercare reușită de a ataca acest declin al interesului politic. Scopul său, acela de a face politica atractivă și interesantă pentru adulți, tineri sau bătrâni, este laudabil. Viziunea consorțiului proiectului cu privire la viitorul societății europene reflectă ideea conform căreia democrația și participarea politică sunt scopuri esențiale pentru dezvoltarea ulterioară a capitalului uman. Consorțiul crede cu tărie că politica însăși poate fi îmbunătățită și poate facilita incluziunea persoanelor și grupurilor care sunt marginalizate, excluse sau înstrăinate datorită dizabilității, sărăciei, lipsei de educație sau lipsei sprijinului social.

Materialele de formare EuroPol conectează trei trasee diferite: acțiunea civică, acțiunea socială și acțiunea politică. Ele sunt dedicate unor teme cum sunt puterea, capacitatea (empowerment) și conștientizarea. Ele sunt, cu certitudine, cuprinse în filozofia educației pentru viață și iluminare populară a lui Grundtvig. Modul inovativ de a prezenta politica, ca pe ceva atractiv și care oferă recompense la nivel individual, va stârni interesul cu privire la politică

Politics can be fun.....

și democrație. Impactul va fi cu certitudine scăzut la început, dar, pe termen lung, materialele vor induce efectul dorit: o reîntoarcere a cetățenilor la dezbateră politică, care este fundamentul democrației. Formatorii de adulți au un rol major în a transforma această viziune în realitate.

Radu Székely

Iunie 2010

Politica poate fi plăcută De ce ar trebui să te intereseze utilizarea acestui manual?

Educația adulților, prin definiție, trebuie să răspundă nevoilor de învățare ale adulților și să îndeplinească așteptările acestora. Trebuie să existe un beneficiu de natură educațională pentru adulți.

Din perspectiva cursanților, principalele beneficii vor fi:

Autodezvoltare. Deși este neglijată de majoritatea programelor de formare, dezvoltarea personală a cursanților este principalul factor motivator al învățării. Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților de viață cotidiană vor permite o adaptare mai bună la cerințele sociale, precum și dezvoltarea abilităților de a face față provocărilor.

Capacitare. În perioade de criză economică, socială, educațională și culturală, este posibil ca adulții să se simtă neajutorați în ceea ce privește demersul de luare a deciziilor. Capacitarea ar trebui să fie principala noastră preocupare din moment ce doar cetățenii capabili de a lua decizii vor ajuta societatea să depășească crizele.

Rezolvarea de probleme. Abordarea noastră se bazează pe situații reale de viață. Rezolvarea de probleme nu este aplicabilă doar în domeniul politic, ci în toate sectoarele relevante ale vieții cursantului.

Competențe-cheie. Toate activitățile propuse de noi vor dezvolta nu doar competențele politice, ci și alte competențe-cheie precum: literația, utilizarea calculatoarelor, conștiința culturală și planificarea antreprenorială a obiectivelor de viață.

Interacțiuni semnificative. Acțiunea politică este, în principal, o activitate socială. Toate activitățile propuse promovează interacțiunea socială, schimbul de idei, de semnificații și negocierea unei înțelegeri comune a unor probleme generale. Toate acestea sunt importante pentru a permite cursanților să învețe și să se exprime.

Soluții la probleme de viață. Activitățile se finalizează cu soluții pentru probleme de viață specifice. Cursanții nu vor învăța doar procesul de găsire a soluțiilor, ci vor descoperi că soluțiile sunt transferabile și la alte probleme ce pot apărea în viața lor.

Auto-adaptare. Europa este un mediu multicultural, dinamic din punct de vedere social și cultural. Acest lucru înseamnă că întâmpinăm dificultăți în adaptarea la condiții schimbătoare de natură socială, culturală și politică. Activitățile propuse vor ajuta cursanții să se adapteze la aceste condiții.

Unitatea 1.....

Drepturi civile și reprezentare

Politics can be fun.....

Titlul unității de curs:	Consiliul tinerilor
Tema:	Drepturi civile și reprezentare
Facilitator:	Formator și raportor (poate fi aceeași persoană)
Timp: 120 de minute	3 faze: faza 1 – 50 de minute; faza 2 – 45 de minute; faza 3 – 25 de minute
Materiale necesare:	Masă, scaune, imagini graffiti, (tabla și markerele sunt opționale, ca suport suplimentar)
Obiective:	Să învețe modalități practice de apărare a drepturilor civile ale tinerilor, să își dezvolte gândirea critică
Abordare pedagogică:	Învățare experiențială, debriefing, discuții
Cuvinte-cheie:	tineri, drepturi civile, reprezentare, luare de decizii, apărare

Ațiune

Locație: masă rotundă la Primărie

1. Un Consiliu al Tinerilor apără dreptul tinerilor la exprimare artistică - graffiti în spații publice și private
2. Reprezentanții cetățenilor (comitete de cartier) reacționează la toate tipurile de degradare a spațiilor publice/private
3. Consiliul local găzduiește negocieri între părți, din poziția de instituție responsabilă cu aplicarea legii
4. Grup de observatori
5. Raportor

Instrucțiuni:

Formatorul introduce prezentarea generală a temei și regulile ce trebuie observate.

Prezentarea general a temei:

- Autoritățile locale au fost notificate că în tot orașul au apărut graffiti și este solicitată stoparea acestui

Unitatea 6.....

Lupta împotriva crimei organizate

Politics can be fun.....

Titlul unității:	Hoții și vardiștii
Tema:	Lupta împotriva crimei organizate
Facilitator :	Trainer sau facilitator
Durata:	120 minute – 3 faze: faza 1 – 40 minute; faza 2 – 40 minute; faza 3 – 40 minute
Materiale necesare:	
Obiective:	Dezvoltarea gândirii critice Să fii capabil să utilizezi uneltele pentru abilitare politică
Abordare pedagogică:	Muncă individuală, activitate de grup, reflecție și discuții
Cuvinte-cheie:	Simulare, crimă, lege, legal, ilegal, puterea legii, mită

Ațiuni:

Activitate individuală și de grup

Activitatea 1 / Nivel 1. “Afaceri obișnuite.”

În primul rând se completează următoarele instrucțiuni individual:

Alegeți un domeniu de activitate/afacere din sectorul public sau privat. Priviți lista calităților din Anexa 1. Cât de importante sunt ele pentru domeniul de afacere ales de către dumneavoastră? Notați-le cu cote de la 1 la 5.

Acum alegeți una din categoriile de crimă organizată listate în Anexa 2 și încercați să notați cât de importante sunt aceleași abilități pentru crima organizată.

Acum vă împărțiți în grupuri de câte 4-5 cursanți și refaceți scala importanței acestor abilități într-o manieră agreată de către întregul grup până când aceasta este agreată de către întregul grup.

Prezentați lista dumneavoastră colegilor din celelalte grupuri.

Reflecție și discuție

Există similități între abilitățile necesare pentru succesul în afaceri și cele necesare pentru succesul în crima organizată? Credeți că există, de asemenea, similități în ceea ce privește maniera în care ele sunt conduse pentru perioade lungi de timp? Este crima organizată un tip de afacere ilegală? Inițiați o discuție și încercați să aflați o definiție a crimei organizate (de ex., “*Crima organizată sau organizațiile criminale sunt grupări transnaționale de întreprinderi puternic centralizate conduse de către criminali cu scopul angajării în activități ilegale, cel mai adesea cu scopul de a obține profit financiar*”).

Activitatea 2 / Nivel 2: “Prieten sau dușman?”

Reflecție, activitate individuală și discuții

Citiți următorul extras din Sf. Augustin:

"Dacă dreptatea este disprețuită, ce sunt atunci statele dacă nu mari benzi de bandiți, și ce sunt benzile de bandiți dacă nu state mici? ... Într-adevăr, înțeleaptă și adevărată a fost replica dată lui Alexandru cel Mare de către un pirat capturat. Atunci când regele l-a întrebat pe om ce a vrut să exprime prin deținerea unei posesii ostile asupra mării, piratul a răspuns cu mândrie îndrăzneată: „Ceea ce vrei tu să exprimi prin acapararea întregului pământ, dar deoarece eu fac asta cu o corabie amărâtă sunt numit tâlhar, în timp ce tu, care faci asta cu o flotă măreață, ești numit împărat.”

Cât sunteți de acord cu acest citat? Cât de similare sunt activitățile criminale și politicile statelor? Priviți din nou lista de crime organizate din Anexa 2 și încercați să găsiți activități similare care sunt politici de stat, de ex. "Șantaj <=> diplomație agresivă", "Mită <=> Activități de lobby" "Crimă informatică <=> Poliția internetului" etc. Fiecare cursant trebuie să prezinte în fața clasei similaritățile și diferențele identificate de către el, să argumenteze opiniile sale și să le comenteze cu colegii.

Dacă admitem ideea că statul poate desfășura activități similare cu cele din crima organizată, cine este cel care controlează statul? Căutați activități ale ONG-urilor naționale și internaționale în domeniul transparenței politicilor de stat și al protecției cetățenilor obișnuiți împotriva unor posibile abuzuri.

Activitatea 3 / Nivel 3: "Suntem toți împreună în asta" **De organizat de către formator**

Contactați una din ONG-urile identificate în cadrul activității 2 și invitați un reprezentant să vină să vorbească în fața clasei despre crima organizată și influența sa asupra statului, despre rolul societății și al politicianilor. Provocați vorbitorul cu următorul citat:

"Crima organizată de cele mai multe ori înflorește atunci când există un guvern central și societatea civilă este dezorganizată, slabă, absentă sau nu este de încredere!"

2. Clasa trebuie să identifice problemele comune și cauzele comune în poveștile dezvoltate pe baza fiecărei poze – toate acestea fiind exprimate în cuvinte-cheie (de ex., sărăcie, imigrație ilegală, droguri, abandon, copii imigranți ilegali, droguri, abandon, copii fugiți de acasă, delincvență, familii destrămate, conflicte armate/războaie, boli incurabile, etc.)

Acțiune:

Locație: sala de clasă

Sesiune plenară

Instrucțiuni:

Elevilor li se cere să găsească soluții pentru cazurile particulare ilustrate de către poze.

Grupați soluțiile după două mari criterii de referință: soluții pe termen scurt / pe termen lung sau abordarea cauzei / efectului.

Ce face diferența clară dintre cele două tipuri de soluții?

Notă: asigurați-vă că discuțiile conduc spre o distincție clară între o abordare socială (cel mai adesea relaționată cu soluțiile pe termen scurt) și o acțiune politică (cel mai adesea relaționată cu soluțiile pe termen lung).

Discuții și reflecții

Locație: sala de clasă

Sesiune plenară

Instrucțiuni:

Aduceți discuția mai aproape de elevi provocându-i să relateze probleme similare din propriul lor mediu de viață. Faceți-i să identifice cauzele locale care trimit copiii/tinerii în stradă. Cereți-le să dea exemple sau să le creeze, să arate acțiunile politice luate în această direcție.

Justificarea unității de curs

Scopul unității de curs este acela de a realiza o distincție clară între scopul și efectele acțiunii sociale și limitele ei, comparativ cu efectele pe termen lung ale acțiunii politice.

Un scop secundar este acela de a identifica cadrul general, larg al mediului de viață al elevilor, mediu în care ei pot identifica cazurile sociale și pot lua atitudine.

Tema acestei unități de curs este de a ajuta elevii să diferențieze între acțiunea socială și cea politică. Reacția emoțională față de problemele sociale conduce de obicei la acțiunea de ajutorare a victimelor să iasă din situația de distress. Pentru a trece dincolo de problemele pe termen scurt și situațiile individuale, trebuie ca acțiunea să fie dusă spre un nivel mai ridicat al deciziei.

Unitatea va ajuta cursanții să identifice problemele sociale, să imagineze modalități de acțiune și apoi să discrimineze nivelul de răspuns pe care ei îl oferă.

Vizăm atât partea sensibilă a temei determinând oamenii să reacționeze social la efecte și la victime, în particular, cât și dimensiunea cognitivă a temei prin identificarea situațiilor și a cauzelor lor, în general.

Obiectivele pedagogice ale unității sunt:

- Dezvoltarea abilităților de identificare a problemelor;
- Dezvoltarea capacităților de utilizare a instrumentelor de capacitate politică.

Fundamentare teoretică:

În sociologie, acțiunea socială se referă la un act care ia în considerare acțiunile și reacțiile indivizilor (sau 'agenților'). În opinia lui Max Weber, "o acțiune este 'socială' dacă activitatea individuală ține cont de comportamentul celorlalți, fiind astfel orientată în decursul ei".⁹

---

⁹ [Wikipedia](#)

Acțiunea politică este un proces prin care grupuri de persoane pot lua decizii colective. Termenul este în general aplicat comportamentelor din cadrul guvernelor civile, dar acțiunile politice au fost observate și în alte grupuri de interacțiuni, incluzând instituțiile corporatiste, academice și religioase. Acțiunea politică constă în "relații sociale implicând autoritate sau putere" și se referă la reglarea unității politice și la metodele și tacticile utilizate pentru a formula și aplica politica.¹⁰

Acțiunile socială și politică combinate oferă grupurilor sau indivizilor forța de a face schimbări în comunitățile lor și de a fi conștienți de puterea și de impactul pe care ei le pot avea în oferirea de soluții pentru îmbunătățirea vieții.

Pentru informații suplimentare

Acțiunea socială și acțiunea politică formează procesul care asigură transformarea inițiativei individuale în politică de grup pentru comunități. Există numeroase exemple care pot constitui un teren comun pentru o mare varietate de organizații și grupuri etnice pentru explorarea valorilor împărtășite și a posibilelor zone de cooperare; pentru a încuraja protecția mediului și pentru respectarea oricăror forme de viață; pentru a face posibil ca toți oamenii să-și câștige traiul prin muncă și să-și dezvolte potențialul lor ca ființe umane; pentru a sprijini politicile publice care promovează aceste obiective; pentru a educa publicul în problematica injustiției și pentru a oferi oportunități de luptă în cazul unor injustiții.

| ¹⁰ [Wikipedia](#)

Ghazni / 15 ani

Daniel / 15 ani

Politics can be fun.....

Nadir și Shahid / 8 ani

Fang / 4 ani și Ning / 9 ani

Metode și instrumente de predare

Această secțiune descrie unele dintre metodele și instrumentele recomandate în acest manual. Există trimeri și la surse de informație suplimentare. Acestea pot ajuta pe cei care sunt începători în formarea de grup. Nu trebuie să urmați întotdeauna activitățile sugerate pentru o temă; structura vă oferă flexibilitatea de a utiliza diferite metode ce sunt potrivite cu stilul vostru sau cu profilul cursanților. Pentru mai multe actualizări urmăriți pagina de web www.politicscanbefun.eu.

Numărul unității și tema.
1. Drepturi civile și reprezentare
2. Votare
3. Drepturile copilului și ale omului
4. Imigrație și legislație
5. Lupta împotriva terorismului
6. Lupta împotriva crimei organizate
7. Politici și discriminare
8. Imigranți și acțiune socială
9. Ecologie și acțiuni de mediu
10. Accesul la justiție
11. Identități și valori ale noilor state UE
12. De la acțiune socială la acțiune politică

Activitate/ Exercițiu

Utilizate în toate unitățile de curs

Efortul de concentrare a atenției este de maxim 20 de minute în cazul adulților. Cu cât oamenii sunt mai tineri, cu atât efortul atențional scade. Activitățile sunt propuse pentru:

- a menține cursanții implicați în tema discutată,
- a motiva cursanții să împărtășească propriile lor cunoștințe și abilități,
- a menține corpul în mișcare astfel încât creierul să fie activizat,
- și pentru a obișnui cursanții să fie implicați din punct de vedere politic.

Cursanții cu preponderență kinestezică au nevoie de mai multe activități decât cei care preferă să reflecteze și/sau să teoretizeze. Atunci când planifici o sesiune de curs, cea mai eficientă procedură este:

ACTIVITATE → REFLECȚIE → DISCUȚIE → ACȚIUNE.

Planul de sesiune prezentat oferă o proporție echilibrată a acestor aspecte, dar puteți decide să accentuați un aspect (de exemplu DISCUȚIE), în funcție de profilul cursanților.

Acțiunea socială

Utilizată în unitățile de curs nr.3, 5, 9, 11

Acțiunile sugerate în unitățile de curs de mai sus au fost concepute pentru a determina cursanții să se îndepărteze de dezbaterile academice și să se implice în situații ce pot produce schimbări reale. Aveți libertatea de a concepe și alte acțiuni care să fie relevante pentru grupul vostru particular de cursanți. În cazul unor teme acțiunea socială poate fi mai puțin potrivită pentru anumite

grupuri sociale particulare, în funcție de vârstă, abilități etc. (de exemplu crima organizată).

Analiza de text

Utilizată în unitatea de curs nr.10

Analiza unui text, individuală sau în grup, oferă învățarea unor abilități ce pot fi transferate și pentru a analiza alte texte. Discuțiile și analiza înseamnă mai mult decât simpla abilitate de citire.

Analiza materialelor video

Utilizată în unitatea de curs nr.10

Centrarea pe un material video în timpul unei activități de curs oferă obiectivitate, deoarece materialul nu are legătură cu niciunul dintre participanți. De asemenea, ea oferă oportunitatea achiziției de noi informații și analize ce nu sunt oferite de liderul grupului.

Analiza cauzelor (AC)

Utilizată în unitățile de curs 2, 5

Analiza cauzelor (AC) este o metodă de rezolvare de probleme ce are ca scop identificarea rădăcinilor cauzale ale problemelor sau incidentelor. Teoria AC este bazată pe credința că problemele se rezolvă optim prin încercarea de a corecta sau elimina factorii cauzali, și nu doar rezolvarea problemelor evidente. Prin orientarea măsurilor către cauzele fundamentale se speră că problemele vor fi minimalizate și că acestea nu vor mai reapare. Cu toate acestea, se recunoaște faptul că prevenirea completă a reapariției lor nu este posibilă. În consecință, AC este deseori considerată ca fiind un instrument de optimizare continuă, mai degrabă decât obținerea unei singure soluții deoarece își orientează acțiunea corectivă asupra cauzelor fundamentale ale problemei. Procesul general de planificare a acțiunii pe baza AC este prezentat